

frekvence původního bezpečnostního opatření, vyžaduje tím více nyní zvýšená silniční frekvence bezpečnějšího opatření, než je zmenšení rychlosti na přejezdu a dávání znamení píšťalou. Tvrdí-li dovolatelka, že přes zvýšenou frekvenci nebylo dokázáno objektivní nebezpečí přejezdu, protože prý řidiči motorových vozidel jsou podle minist. nařízení č. 81/10 ř. z. povinni zvýšiti míru opatrnosti na nejvyšší stupeň a poněvadž přejezd je ze značné dálky viditelný a na trať je podle minist. nařízení ze dne 30. srpna 1890 č. 169 ř. zák. zakázáno vstoupiti, blíží-li se vlak, uvádí okolnosti, z nichž lze souditi na spoluzavinění řidiče motorového vozidla, nedoličuje však tím, že učinila vše, co opatrnost žádá. Nelze uznati, že by dostačitelnost a vhodnost původního a náhradního bezpečnostního opatření mohl posouditi jen znalec, neboť jde o otázku, zda s hlediska průměrné opatrnosti (§ 1297 obč. zák.) chodců a řidičů vozidel (§ 1299 obč. zák.) používajících silnice křižující přejezd je to nebo ono bezpečnostní opatření dostatečnou výstrahou před hrozícím nebezpečím, a k posouzení toho stačí obyčejná zkušenost. Není úkolem soudu, by uváděl, jaké bezpečnostní zařízení dráha měla opatřiti, by se sprostila viny, nýbrž úlohou jeho jest jen posouditi, zda dosavadní bezpečnostní opatření dráhy vyhovují pravidlům opatrnosti podle §§ 1297 a 1299 obč. zák. i při změnách dopravních a místních poměrech a zda správa dráhy nic neopomenula, co ona pravidla žádají.

Čís. 12147.

Pojem domácnosti. Tím, že manžel zrušil jen fakticky soužití se svou manželkou, aniž jest s ní rozveden a aniž jí bylo povoleno oddělené bydliště, nepřestala domácnost dříve oběma manžely společně sdílená býti domácností manželovou.

Matka manželky, zdržujíc se u ní s její vůlí a k jejímu potřebnému ošetření, není u ní neoprávněně, a to tak dlouho, dokud jí k ošetření dcery bude potřeby.

Opatří-li manžel manželce sám ošetření, pomine důvod, z něhož jest matka jeho manželky oprávněna zdržovati se u své dcery.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1932, Rv I 1569/32.)

Žalovaná, žalobcova tchýně, sdílela se žalobcovou manželkou společnou domácnost v O. Žalobě, by žalovaná byla uznána povinnou opustiti žalobcovu domácnost a vystěhovati se ze žalobcova domu, procesní soud první stolice vyhověl. Důvody: Žalobce domáhá se toho, by žalovaná Marie R-ová opustila nemovitosti, jakož i jeho domácnost, tvrdě, že se tam nastěhovala bez vědomí a proti vůli žalobce, což žalovaná také přiznává, poukazujíc k tomu, že bydlí a zdržuje se u své dcery Alžběty R-ové, kterou ošetřuje, nikoliv u žalobce. Žalobce opírá svůj nárok o ustanovení §§ 354 a 366 obč. zák., které opravňuje žalobce jako vlastníka nemovitostí s podstatou a s užitky věci podle vůle nakládati a každého jiného z toho vyloučiti. Jest proto žalobce jako výlučný vlastník nemovitostí oprávněn žalovati a domáhati se toho, by žalovaná nemovitosti, jakož i domácnost žalovaného opustila. Tchý-

ně jako taková není členem rodiny žalobcovy, ježto se podle § 40 obč. zák. rodinou rozumějí jen rodiče se svými potomky. V souzeném případě rodiči jsou Alžběta R-ová a žalobce, takže žalovaná jako tchýně do rodiny nepatří. Vzhledem k tomu mohla by tchýně býti v domácnosti, kdyby ji žalobce do domácnosti přijal anebo ji v domácnosti trpěl. Pak nejednalo by se o poměr práva rodinného, nýbrž o jiný soukromoprávní poměr povahy smluvní. V souzeném případě však žalovaná sama udává, že ji žalobce nikdy do bytu nepřijal, nýbrž jeho manželka, u níž jest jako ošetřovatelka. Není tu proto soukromoprávního poměru, na jehož základě žalovaná v domácnosti žalobce bydlí. Skutečnost, že Alžběta R-ová, žalobcova manželka, žalovanou do domácnosti přijala a že žalobce bydlí v Praze a jen tu a tam přijede do O., jest naprosto nerozhodná, neboť žalobce jako manžel Alžběty R-ové jest ve smyslu § 91 obč. zák. hlavou rodiny a jako takovému přísluší mu právo vésti domácnost. Žalobce, i když bydlí v Praze a má tam i byt, nepozbyl tím domácnost v O., a práva jemu jako manželu a hlavě rodiny příslušející. Žalobce není se svou manželkou rozveden a Alžbětě R-ové nebylo soudem povoleno prozatímní oddělené bydliště. V důsledku toho je byt Alžběty R-ové, třebaže jest fakticky oddělen od bytu žalobce v O., domácností žalobce. Podle § 93 obč. zák. není manželům dovoleno zrušiti svémocně manželské společenství. Proto, dokud nebylo povoleno jednomu z manželů prozatímní oddělené bydliště, jest byt Alžběty R-ové v O. i žalobcův byt v Praze součástí žalobcovy domácnosti. Žalobce může žádati, by ho manželka následovala do Prahy, do jeho bytu, pokud se týče Alžběta R-ová může žádati, by se žalobce zdržoval u ní. Pojem domácnosti jest vykládati ve smyslu § 44 a §§ 90, 91, 92 obč. zák. Podle těchto zákonných ustanovení jeví se domácnost jako hospodářský celek, v němž dvě osoby různého pohlaví žijí, plodí děti, je vychovávají, poskytují si vzájemnou pomoc a jsou si věrni. V souzeném případě ne tvrdí žalovaná a nebylo ani zjištěno, že si žalobce založil zvláštní samostatnou domácnost, v níž by žil samostatně a odděleně bez jakéhokoliv vztahu k Alžbětě R-ové. Ba naopak, žalobce jezdí do O., řídí tamní dvůr a poskytuje Alžbětě R-ové naturalie i peníze pro domácnost. Z těchto skutečností jest zřejmo, že žalobce nepokládá svůj byt v Praze za svou samostatnou domácnost, nýbrž že se tam hodlá zdržovati jen přechodně, s úmyslem vrátiti se zpět do O. Zda žalobce poskytuje výživu v menší či větší míře, jest nerozhodné, neboť Alžběta R-ová může se domáhati i tehdy, když sdílí s manželem společnou domácnost, příspěvků na výživu, a to jak v naturaliích tak i v penězích. Rovněž tak může se domáhati Alžběta R-ová, by jí žalobce hradil výlohy na ošetřování, a to třeba v případě potřeby i ošetřovatelku. Skutečnosti žalobcem tvrzené, že žalovaná šťve děti proti otci a kazí mu prodej dvora v O., nepadají v souzeném případě na váhu, ježto není právního vztahu mezi žalobcem a žalovanou, který by bylo v důsledku takového se chování žalované zrušiti, by tím byla dána ochrana manželství jako instituce veřejné, zákonem zvlášť chráněné. Žalovaná bydlí v domácnosti žalobce bez jakéhokoliv právního důvodu, není chráněna zákonitými ustanoveními vztahujícími se na rodinu, ježto členem rodiny není, žalobce je vlastníkem nemovitostí a přednostou domácnosti a proto jako takový může žádati, by žalovaná jeho nemovitosti i domácnost opustila. Tímto opuštěním do-

mácnosti nestane se Alžbětě R-ové újma, ježto, nebude-li žalobce plnit manželské povinnosti, může se dožadovati nápravy pořadem práva. Není proto Alžběta R-ová odkázána na příspěvky žalované a jest jen její věcí, zda se spokojí s výživou poskytovanou žalobcem. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Soud první stolice vyhověl žalobní prosbě hlavně s poukazem na ustanovení §§ 354 a 366 obč. zák., které opravňují žalobce jako vlastníka nemovitosti s podstatou a s užítky věci podle vůle nakládati a každého jiného z toho vyloučiti. Určitý čin nebo výkon nemusí však ještě býti nedovoleným zásahem do práva vlastnického, děje-li se při výkonu práva, ať je to třeba právo cizí, jen když toto umožňuje vsáhnouti do vlastnictví i osobami třetími předpokládajíc, že se podstata statku nemění (čís. 6994 sb. n. s.). Jde tedy o to, zda má žalobcova žena právo vzíti k sobě svou matku k ošetřování, ježto jest nemocná. Ustanovení § 92 obč. zák. poslední věta praví sice, že manžel jest oprávněn činiti opatření ohledně domácího pořádku. Tomu však třeba rozuměti tak, že jest oprávněn nepřistojnosti nebo závady v domácnosti odstraniti, ale nevztahuje se jeho právo na to, by mohl zakázati své manželce vzíti si k sobě třetí osobu, třeba vlastní matku k ošetřování, když jest nemocná, což vzal odvolací soud za prokázáno. Podle údaje svědkyně Alžběty R-ové vzal soud odvolací dále za prokázáno, že žalovaná bydlí v její domácnosti odděleně od bytu žalobce. Již z toho vyplývá, že manželé R-ovi, nehledíc vůbec k tomu, že žalobce bydlí v Praze, fakticky pohromadě nejsou a že má manželka žalobcova místnosti oddělené a samostatné. Užívání těchto samostatných místností manželkou žalobcovou jest odůvodněno tím, že manželský svazek, jak soud procesní zjistil, dosud trvá a manžel jest povinen své ženě opatřiti místnosti k bydlení. Tím však, že se odstěhoval a fakticky se svou manželkou nebydlí, nabývá tato určité samostatnosti ve svém jednání, neboť ustanovení § 92 obč. zák. vzhledem ke svému doslovu předpokládá podle názoru odvolacího soudu sdílení společné domácnosti.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobce potud, že zamítl žalobu jen pro tentokráte.

D ů v o d y:

Soud odvolací neposoudil spor právně mylně, dav si otázku, zda nemocná manželka dovolatele má právo vzíti si k sobě ke svému ošetřování žalovanou svou matku, neboť žalovaná z toho dovozovala oprávněnost svého pobytu v nemovitosti dovolatelově a žalobě by bylo lze vyhověti, nechť se posuzuje s hlediska oprávnění žalobce jako vlastníka nemovitostí, z nichž žalovaná má býti vyklizena, nebo s hlediska jeho oprávnění jako manžela, řídit domácnost, jen tehdy, kdyby pobyt žalované v nemovitostech nebo v domácnosti žalobcově byl neoprávněný. Oprávnění vyvěrající z práva vlastnického a z práva manžela jako hlavy rodiny nalézají svou mez v oprávnění jiných osob, ať plynou z jejich práv vlastních nebo z práv osob třetích, jak správně uvedl odvolací soud poukazem k rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu čís. 6994 sb. n. s. Odvolací soud neposoudil spor právně mylně ani, uznáv, že se žalovaná nezdržuje v nemovitostech dovolatelových neoprávněně. Vycházeti jest

ze zjištění nižších soudů, že dovolatelova manželka a dcera žalované Alžběta R-ová jest nemocná, potřebuje ošetření osoby třetí, a z okolností další, soudy nižšími sice výslovně nezjištěné, z níž však oba soudy zřejmě vycházejí, že manželka dovolatelova má žalovanou u sebe ke svému ošetřování. Vývody svými, že nemoc jeho manželky nevyžaduje zvláštní ošetřovatelky, dovolatel brojí jen proti zjištěním nižších soudů, což však musí zůstat nepovšimnuto, poněvadž to nespadá pod žádný z dovolacích důvodů uvedených v § 503 c. ř. s. výčetmo. Přiznati pak jest manželce dovolatelově oprávnění postarati se o potřebnou ošetřovatelku, když tak neučinil žalobce sám, jak jest jeho povinností podle § 91 obč. zák. Žalovaná, zdržujíc se u své dcery s její vůlí a k jejímu potřebnému ošetření, není tam neoprávněně, a to tak dlouho, dokud jí k ošetření dcery bude potřeba. Dovolatel však jest oprávněn sám se postarati o potřebné ošetření své manželky a sám určit vhodnou osobu a nemůže mu žalovaná jako ošetřovatelka proti vůli jeho býti vnučena, neboť jemu náleží právo vésti domácnost (§ 91 obč. zák.). Za část jeho domácnosti jest považovati i byt jeho manželky, třebaže je od ostatních místností dovolatelových oddělen. Co do pojmu domácnosti odkazuje se na správné vývody soudu procesního v důvodech jeho rozsudku. Tím, že dovolatel zrušil jen fakticky soužití se svou manželkou, aniž s ní jest rozveden a aniž jí bylo povoleno oddělené bydliště, nepřestala domácnost dříve oběma manželi společně sdílená býti domácností dovolatelovou, když na ni vede náklad a v ní in natura plní svou zákonnou vyživovací povinnost a když jeho manželka zvláště i bytu užívá jen z důvodu této dovolatelovy povinnosti. Opatří-li dovolatel své manželce sám potřebné ošetření, pomine důvod, ze kterého žalovaná jest oprávněna zdržovati se u své dcery. Proto žalobu bylo zamítnouti jen pro tentokrát a soud odvolací pochybil, zamítнув žalobu vůbec.

Čís. 12148.

Odpůrčí nárok.

Zkrácení odporujícího věřitele jest tu jen tehdy, lze-li očekávati, že odporování přivodí buď úplné nebo částečné uspokojení odporujícího věřitele, zvýší-li bezúčinnost právního jednání, jemuž je odporováno, možnost úspěšné exekuce, při čemž jest hleděti při posuzování otázky, zda nastalo zkrácení věřitele, nikoli k době, kdy došlo k odporovatelnému jednání, nýbrž k době, kdy byl vznesen odpor.

Odprodej movitých věcí dlužníkových není odporovatelný, má-li dlužník kromě toho nemovitý majetek, který může stačiti k uspokojení věřitele.

Účastník odporovatelného právního jednání dlužníka nemusí důkaz, že o případném zkracovacím úmyslu dlužníka věděl nebo věděti musil, nabízet i tehdy, zjistil-li soud z důkazů vedených odporujícím věřitelem, že byl (účastník) při právním jednání, jemuž je odporováno, bezelstným, a že přes náležitou opatrnost o úmyslu dlužníka poškoditi odporujícího věřitele věděti nemusel.